

Atatürk Köşkü

– M.Nihat Malkoç · 04 Ocak 2011

ATATÜRK KÖŞKÜ

M.NİHAT MALKOÇ

Türk Milleti, zor zamanlarda içinde bulunduğu meseleleri çözmesini bilmiştir. Osmanlı İmparatorluğu'nun üç kıtaya adaletle hükmetmesi Türk'ün kudret ve ihtişamını gösterir. Bir devletin altı yüz yıl boyunca pek çok ırkı bünyesinde barındırarak huzur ve refah içinde yaşatması tarihin ender şahit olduğu hadiselerdendir. Milletimizin düşman tasallutu altında inim inim inlediği zor ve kritik dönemlerde daima bir lider çıkararak kara bulutları bertaraf etmiştir. Türk tarihi bu çeşit örnek liderlerle doludur.

Osmanlı İmparatorluğu'nun "hasta adam" olarak nitelendirildiği ve masa başında paylaşma senaryoları yazıldığı bir dönemin ardından Anadolu'nun bağrından Mustafa Kemal gibi bir güneş doğmuştur. Bu seçkin komutan, içini kaplayan vatan sevgisiyle dağınık halde bulunan orduyu ve mandacılığı tartışan milleti bir araya getirerek teşkilâtlandırmıştır. O muazzam Kurtuluş Savaşı sonucunda elde edilen muhteşem zafer, birlik ve beraberliğin ürünüdür.

Uçurumun eşiğindeki bir devleti zafere taşıyan Atatürk, yediden yetmişe tüm insanların gönlünde taht kurmuştur. Zaferden sonra çıktığı yurt gezilerinde büyük bir sevgi seliyle karşılanmıştır. Atatürk o sıralarda Trabzon'a da gelmiştir. Hem de bir değil, tam üç kere!... Her üç gezisinde de Soğuksu sırtlarındaki muhteşem köşkte ağırlandı.

Atatürk'ün Trabzon'a gelişlerinde ikamet ettiği bu köşk, daha sonra Trabzon ili Özel İdaresince Maliye Hazinesi'nden 02 Mayıs 1931'de satın alınmış, İl Daimi Encümeni'nin 18 Mayıs 1931 tarih ve 361 sayılı kararıyla Atatürk'e hediye edilmiştir.

Atatürk, Trabzon'a ilk kez 1924 tarihinde gelmiş ve arabasıyla Soğuksu sırtlarını gezdikten sonra, sözünü ettiğimiz köşkte bir süre dinlenmiştir. Gazi Paşa'nın şehrimizi ikinci kez teşrifleri 26–29 Kasım 1930 tarihlerine rastlamaktadır. Kentimizi son ziyareti 10–11 Haziran 1937'de gerçekleştirmiştir. Son gelişinden 17 ay sonra da ebediyete intikal etmiştir. Şahsî mal varlığını millete bağışlama kararını da bu son gezisinde Trabzon'da alarak kamuoyuna ilân etmiştir.

Paşa'nın ölümünden sonra köşk, kız kardeşi Makbule Boysan'a kalmıştır. Bu kıymetli ve manevî değeri büyük köşk, Trabzon Belediyesi'nin 17 Nisan 1943 tarihinde almış olduğu yerinde bir kararla istimlak edilerek Belediye mülklerine dâhil edilmiştir. O günden bugüne dek Atatürk Köşkü adıyla ziyaretçilere açık bulundurulmaktadır.

Köşk bugüne kadar defalarca tamir ve bakımdan geçirilmiştir. Çevresi çam ağaçları ve yeşilliklerle kaplıdır. Muhteşem bir bahçesi ve çevre düzenlemesi vardır. Atatürk Köşkü'nde, Paşa'nın kullandığı eşyalar, haritalar ve kitaplar mevcuttur. Hiçbiri orijinal hususiyetlerini kaybetmemiştir. Girişte belediyenin köşkle ilgili masraflarının karşılanmasında kullanılmak üzere öğrencilerden bir, diğer kişilerden iki milyon ücret alınmaktadır. İsteyenlere rehberlik hizmeti de verilmektedir.

Ata'nın Trabzon'daki yadigarı olan bu köşk, bugüne kadar milyonlarca yerli ve yabancı turist

tarafından ziyaret edilmiştir. Burası Trabzon'un tarihî eserlerinin başında gelmektedir. Atatürk'ü hatırlatan böyle bir eserin ilimizde bulunması bizler için bir şanstır. Bunun kıymetini bilelim ve gözümüz gibi koruyalım.